

Dosarul nr. 3r-87/22
2-21004616-01-3r-11042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloiie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Mykola Lutsyk

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Mykola Lutsyk împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea actului administrativ

împotriva încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Mykola Lutsyk împotriva hotărârii din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelul nu a fost depus în termenul prevăzut de lege

constată:

La 11 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Mykola Lutsyk a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea actului administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea în tot a actului administrativ individual emis de către Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, și anume a deciziei nr. 99/20/DAI din 10 decembrie 2020, obligarea pârâtului să emită un act administrativ de admitere a cererii de azil din 9 iulie 2020 și recunoașterea statutului de refugiat în privința dânsului.

Prin hotărârea din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea.

La 14 iulie 2021, Mykola Lutsyk a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Mykola Lutsyk împotriva hotărârii din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelul nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 18 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Mykola Lutsyk a depus recurs împotriva încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, anularea încheierii recurate, cu emiterea unei noi încheieri, prin care dosarul va fi restituit în vederea soluționării repetate a problemei ce ține de admisibilitatea cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a luat în considerare faptul că cererea de apel nemotivată a fost depusă nu de către avocatul său, Ruslan Ahmedov, ci de către dânsul personal, în calitate de recurent.

Astfel, a precizat că nu are importanță momentul când hotărârea motivată a primei instanțe a fost primită de către reprezentantul său, ci momentul când aceasta a fost notificată lui.

A notat că din conținutul încheierii contestate, nu poate fi stabilit momentul recepționării hotărârii motivate a primei instanțe și dacă aceasta a fost recepționată în general.

Totodată, a consemnat că la adresa sa poștală, specificată în cererea de chemare în judecată, hotărârea din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani nu a fost recepționată.

La rândul său, a comunicat că avocatul Ruslan Ahmedov i-a pus la dispoziție hotărârea motivată a primei instanțe doar după ce i-a devenit cunoscut faptul declarării inadmisibilității apelului său, adică după data de 1 martie 2022.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost notificată lui Mykola Lutsyk la 9 martie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 116).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 18 martie 2022, în termenul legal.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 14 iulie 2021, Mykola Lutsyk a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 iunie 2021 a Judecătoriei

Chișinău sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f. d. 101).

Cert este și faptul că prin încheierea din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Mykola Lutsyk împotriva hotărârii din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelul nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f. d. 112-113).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea motivată din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost recepționată de către reprezentantul lui Mykola Lutsyk, avocatul Ruslan Ahmedov la 6 decembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 107).

Respectiv, termenul de depunere a apelului motivat, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 7 decembrie 2021, ziua imediat următoare notificării hotărârii motivate a primei instanțe și a expirat la 5 ianuarie 2022.

La caz însă, se constată că Mykola Lutsyk nu a prezentat instanței motivarea apelului, motiv din care instanța de apel corect a ajuns la concluzia declarării inadmisibilității acestuia, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Suplimentar, instanța de recurs va menționa că, în conformitate cu art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, *la cerere*, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul de depunere a motivării apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

În speță, Mykola Lutsyk nu a înaintat instanței de apel o cerință de repunere în termen, cu anexarea probelor justificative de omitere a termenului legal.

Or, potrivit art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Mykola Lutsyk nu a depus diligența necesară în vederea prezentării motivării apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ și, respectiv, protejării dreptului său de acces la instanță.

Pe această cale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează ca fiind lipsit de temei argumentul recurentului, precum că cererea de apel nemotivată a fost depusă de dânsul personal și nu de către avocatul său, Ruslan Ahmedov, care a recepționat copia hotărârii motivate și care, i-a pus la dispoziție hotărârea motivată a primei instanțe doar după ce i-a devenit cunoscut faptul declarării apelului ca inadmisibil, adică după data de 1 martie 2022.

În susținerea acestei concluzii, instanța de recurs evidențiază că potrivit mandatului avocațial seria MA nr. 1548106 din 25 februarie 2021, avocatul Ruslan Ahmedov a fost împuternicit de a-l reprezenta pe recurentul Mykola Lutsyk inclusiv și la faza de examinare a cauzei în ordine de apel, circumstanță ce rezultă din împuternicirea expresă consemnată pe versoul mandatului respectiv, și anume cea de a ataca hotărârea judecătorească (f. d. 96).

Totodată, se va reține că la materialele dosarului lipsesc date despre rezilierea contractului de asistență juridică cu avocatul Ruslan Ahmedov de către recurent, fapt ce atestă în continuare existența raporturilor de reprezentare dintre Mykola Lutsyk și avocatul Ruslan Ahmedov pe marginea cauzei dedusă judecătii.

Mai cu seamă că, în virtutea principiului bunei-credințe, partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, chiar și în cazul imposibilității temporare a reprezentanților săi de a acționa în vederea protejării intereselor juridice ale reprezentanților, or termenul de depunere a apelului, precum și a motivării apelului este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

De altfel, obligația respectivă derivă și din prevederile art. 24 alin. (1) Cod administrativ, potrivit căruia participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Respectiv, în speță au relevanță prevederile art. 65 alin. (1) Cod administrativ, care indică expres că, *culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului*.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Mykola Lutsyk împotriva hotărârii din 25 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, din motiv că apelul nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spania], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Mykola Lutsyk.

Se menține încheierea din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Mykola Lutsyk împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu